

Hvis det første eller de første Valg viser, at man her har taget fejl, vil der være to Veje at gaa, enten at forbedre selve dette System, — hvilket jeg antager, man vil, hvis man ved den første Prøve har faaet Sympati for det og ser, at det lader sig bruge —, eller ogsaa at gaa over til en anden Forholdstalsvalgmaade. Og det vil jo heller ikke blive saa overmaade vanskeligt at foretage disse Ændringer, thi baade i det nye Landsting og det nye Folketing er dog til en vis Grad Forholdsmæssigheden sikret ved de Valgmaader, som indføres, hvis det foreliggende Valglovsforslag vedtages.

Den ærede Ordfører for Flertallet nævnede et Par af Metodens Mangler. Det vil ikke forekomme unaturligt, at jeg som Modstykke dertil, idet jeg ikke bestrider Rigtigheden af de Forhold, den ærede Ordfører pegede paa, dvæler en Smule ved Metodens Fordele.

Fordelene forekommer mig at være, for det første at man bevarer Enmandskredssystemet, hvilket jeg anser for at være overmaade værdifuldt. Den direkte Forbindelse mellem Vælger og Repræsentant, saaledes som den bliver, naar Repræsentanten skal vælges af en bestemt Kreds ved direkte Valg, den gensidige Paavirkning, som foregaar fra Kredsen paa Repræsentanten og fra Repræsentanten paa Kredsen, saafremt han er i Stand til at øve nogen Paavirkning, alt dette anser jeg for et betydeligt Gode, og det parlamentariske Liv har gennem de Menneskealdre, det har bestaaet, ofte baaert Vidnesbyrd om, hvilket Gode denne Valgmaade var. Men saaledes som Forholdene efterhaanden udviklede sig, indtraf jo dette, at naar et Parti havde opnaaet en stor Styrke i en Kreds, kunde det efterhaanden blive temmelig frugtesløst at arbejde i den for dem, der stod i Modsætning til dette store Parti. Den ærede Ordfører anførte, at noget af den Mangel ogsaa fandtes i den nye Valgmaade, men jeg tillader mig dog særlig at pege paa, at denne Valgmaade har fjernet adskilligt af dette vort nuværende Valgsystems Mangel, fordi det fremtidig i hver enkelt Kreds i Landet, hvad enten man tilhører et Mindretal eller et Flertal, vil være af stor Interesse for Vælgerne at møde til sidste Mand. Vælgeren, som møder frem uden Haab om at kunne sætte et Kredsmandat igennem, møder til Gengæld med Forvisning om, at hans Stemme kommer til at tælle med sammen med alle hans Meningsfællers i det store Omraade og derigennem til at bestemme, hvor mange

Kandidater i Omraadet hans Parti skal have. Endvidere vil hans Stemme indenfor Amtet eventuelt komme til at betyde, at hans Parti kan faa et Tillægsmandat. Endelig vil hans Stemme komme til at virke sammen med samtlige hans Partifællers i hele Landet ved Tildelingen af de 3 Lands-tillægsmandater, som jo her ligesom aabner Indblik i en ny og større Anvendelse af denne Metode, en Anvendelse, som er i Overensstemmelse med min egen Opfattelse af, hvorledes Metoden burde virke, og som jeg derfor havde foreslaaet, da jeg først forelagde et saaledes udarbejdet Forslag her i Tinget. Jeg tror da, at Metoden i høj Grad kalder paa Vælgernes Initiativ og Iver og virker belønnende paa det Parti, som er i Stand til at kalde sine Vælgere frem til den størst mulige Deltagelse i Valgene i den enkelte Kreds og over hele Landet.

Der er selvfølgelig i Systemet, saaledes som det er gennemført, adskilligt foruden det allerede anførte, som kunde tænkes anderledes. Man har sat det Antal Vælgere, som skal kunne konstituere et nyt Parti, til 10,000. Jeg anser det for et meget højt Tal. Man har heller ikke villet være med til at indføre noget, jeg oprindeligt foreslog i Folketinget, Forbund af Kandidater, som stod udenfor Partierne, og som derigennem skulde faa Del i Tillægsmandaterne. Disse to Ting var allerede i sin Tid forsvundne, efter at Folketinget havde underkastet Sagen en Behandling, og Aarsagen var, at man ikke mente det hensigtsmæssigt at splitte det politiske Liv i flere Partidannelser end højst nødvendigt, og mente, at saadanne Bestemmelser vilde virke opmuntrende til Splittelse af Befolkningen i Partier. Jeg tror nu, der er saa meget andet, der uvilkaarligt vil virke til at holde store Partier sammen, at man vel kunde have ladet aabent Rum for nye Partidannelser ved at give dem lettere Lejlighed til at træde frem. Men det er jo af den Slags Ting, som kan prøves under det nye System.

Jeg er heller ikke nogen Beundrer af den D'Hondtske Fordelingsmetode, som anvendes ved Landstingsvalgmandsvalgene og ved Valget af Folketingsmænd i København. Den begunstiger jo ret stærkt de større Sammenslutninger af Vælgere. Det er ikke længe siden, der i en Forening her i Byen blev foretaget et Valg efter den største Brøks Metode, som anvendes her ved Fordelingen af Tillægsmandaterne. Der var opstillet 5 Lister, og efter den største Brøks Metode fik de forskellige